

АНАЛІЗ РИНКУ ПРОТИГРИБКОВИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Демидова І.В., Рибалкін М.В., Стрільцев О.П., Стрельников Л.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. За даними літератури вульвовагінальний кандидоз дуже розповсюджений як в Україні так і за кордоном [1]. Згідно даних наукових джерел 90 % населення хоча б раз у житті стикались з грибковим ураженням [2]. Захворюваність постійно зростає, що пов'язано з нераціональним вживанням антибіотичних препаратів, яке призводить до зниження імунітету, розвитку дисбіозу мікрофлори а також призводить до астеничного синдрому, який виникає внаслідок хронічної втоми людини. Багато з представлених антигрибкових препаратів закордонного та вітчизняного походження синтетичні, мають багато протипоказань та мають високу вартість. Для боротьби саме з вульвовагінальним кандидозом перспективно розробити новий комбінований препарат на основі інтерферону та антимікотиків. Лікар при фармакотерапії кандидозу користується двома групами препаратів: антифунгальними антибіотиками та препаратами похідними імідазолу [3]. Антибіотики, як правило, володіють вузьким спектром дії. Їх тривале і системне застосування призводить до кумуляції в організмі, викликає пригнічення функції імунної системи [4]. Було встановлено що на даний час не випускається та не зареєстровано в Україні жодного препарату комбінованої дії на основі інтерферону та антимікотиків. А закордонний препарат Вагіферон виробництва Російської Федерації має безліч протипоказань, побічних ефектів та не дозволений для використання вагітним жінкам.

Метою дослідження є аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку протигрибкових лікарських засобів.

Матеріали та методи. При дослідженні ринку препаратів був використаний електронний ресурс Державного реєстру лікарських засобів України а також АТС (Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system) прийнята ВООЗ в якості міжнародного стандарту методології, призначеної для проведення статистичних досліджень в області споживання лікарських засобів в різних країнах.

Основні Результати. За даними Державного реєстру лікарських засобів України станом на листопад 2018 року, асортимент такий :

J01 «Противірибкові препарати системної дії», підгруп J01 Противірибкові препарати системної дії :

А – противірибкові антибіотики., 4 торгівельні марки (1 %);

В – Похідні імідазолу, 0 торгівельних марок;

С – похідні тріязолу, 53 торгівельні марки (21,8%);

Х – інші противірибкові препарати для системного використання, 5 торгівельних марок (2,1 %) , загальна кількість 60 торгівельних марок(25 %).

G01 «Антисептики та противірибкові препарати для гінекологічних захворювань» а) G01A Антисептики та противірибкові препарати для

гінекологічних захворювань:

- A — Антибіотики, 7 торговельних марок (4,7 %);
- B — Сполуки миш'яку, 0 торговельних марки;
- C — Похідні хіноліну, 3 торговельних марок (0,85 %);
- D — Органічні кислоти, 1 торговельних марок (0,42 %);
- E — Сульфаніламід, 0 торговельних марок;
- F — Похідні імідазолу, 32 торговельних марок (19,0 %);
- G — Похідні тріазолу, 0 торговельних найменувань;
- X — Інші антисептики и протимікробні препарати для лікування

гінекологічних захворювань, 18 торговельних марок (11,0 %), загальна кількість — 61 торговельних марок (36,0 %). б) G01B Антисептики та протимікробні препарати для лікування гінекологічних захворювань у комбінації з кортикостероїдами:

- A — Антибіотики та кортикостероїди, 0 торговельних марок;
- C — Похідні хіноліну та кортикостероїдів, 0 торговельних марок;
- D — Антисептики та кортикостероїди, 0 торговельних марок;
- E — Сульфаніламід та кортикостероїди, 0 торговельних марок;
- F — Похідні імідазолу та кортикостероїди, 5 торговельних марок (2,1 %),

загальна кількість — 5 торговельних марок (2,1 %).

D01 «Противіробкові препарати для лікування захворювань шкіри» та підгрупи: а) D01A Противіробкові препарати для лікування захворювань шкіри:

- A — Антибіотики, 2 торговельних найменування, (1,3 %);
- C — Похідні імідазолу та тріазолу, 30 торговельних найменувань (15,3 %);
- E — Інші противіробкові препарати для місцевого застосування, 21 торговельних найменувань (16,5 %), загальна кількість — 53 торговельних найменувань (33,1 %).

б) D01B Противіробкові препарати для системного використання:

A — Противіробкові препарати для системного використання, 11 торговельних найменувань (4,7 %), загальна кількість — 11 торговельних найменувань (4,7 %). Результати досліджень наведені в таблиці.

Таблиця 1

Аналіз противіробкових лікарських засобів

Код АТС - класифікації	Кількість торговельних марок з урахуванням усіх виробників	Питома вага (%) від загальної кількості торговельних марок
<i>J01 «Противіробкові препарати системної дії»</i>		
J01AA – противіробкові антибіотики	4	0,85
J01AC – похідні тріазолу	53	21,2
J01AX - інші	5	2,1
Всього	62	24,1
<i>G01A «Антисептики та противіробкові препарати для гінекологічних захворювань»</i>		

G01AA – антибіотики	7	4,7
G01AC – похідні хіноліну	3	0,85
G01 AD – органічні кислоти	1	0,42
G01 AF – похідні імідазолу	32	19,0
G01 AX – інші антисептики та протимікробні препарати для лікування у гінекології	18	11,0
Всього	61	36,0
<i>G01 B «Антисептики та протигрибкові препарати для гінекологічних захворювань»</i>		
G01 BF – похідні імідазолу та кортикостероїдів	5	2,1
Всього	5	2,1
<i>D01 A «Протигрибкові препарати для лікування захворювань шкіри»</i>		
D01 AA - антибіотики	2	1,3
D01 AC - похідні імідазолу та тріазолу	30	15,3
D01 AE – інші протигрибкові препарати для місцевого застосування	20	16,5
Всього	52	33,1
<i>D01 B «Протигрибкові препарати для лікування захворювань шкіри»</i>		
D01 BA – протигрибкові препарати для системного використання	11	4,7
Всього	11	4,7
Разом	191	100

Висновки. Сучасний фармацевтичний ринок протигрибкових лікарських засобів представлений понад 191 торговельними марками, але в основному синтетичного походження. За міжнародною АТС-класифікацією, найбільш насиченими є сегменти тріазолу та імідазолу. В Україну експортуються протигрибкові ЛЗ з 24 країн світу. Основний асортимент протигрибкових лікарських засобів формується за рахунок препаратів вітчизняного виробництва 45 %. Протигрибкові лікарські засоби представлені багатьма видами лікарських форм, більшу частку з яких займають капсул 15 %, супозиторіїв вагінальних

11,9 %, кремів 11,5 % та розчинів 11,5 %. Основними державами-імпортерами являються Італія 5,5 %, Індія 13 %, Туреччина 4,5 % та Німеччина 8,5 % [5]. З метою розширення асортименту протигрибкових лікарських препаратів доцільно розробити склад і технологію нового вітчизняного лікарського препарату, яким може бути комбінований лікарський засіб на основі інтерферону та антимікотиків.

Список літератури

1. Голубка О. В. Поширення кандидозів, загальна характеристика збудника, особливості лабораторної діагностики / О. В. Голубка // *Annals of Mechnikov Institute*. — 2011. — Т. 2. — С. 51–59.
2. Федотов В.П., Дюдюн А.Д. Урогенитальный кандидоз // *Международный научно-практический журнал по современным проблемам патогенеза, диагностики и лечения микозов* – 2012. - N 1. - С. 103-110.
3. Маркетингові дослідження ринку протигрибкових лікарських засобів для місцевого застосування / О. І. Тихонов, О. Є. Фролова, О. П. Гудзенко [та ін.]// *Соціал pharmacy in health care*. — 2015. — Т. 2, No 2. — С. 77–81
4. Сахарук Н. А. Чувствительность штаммов *Candida albicans*, изолированных от пациентов с хроническими кожными заболеваниями к антимикотическим антибиотикам и растительным антисептикам / Н. А. Сахарук, А. В. Фролова // *Медицинская панорама: рецензируемый научно-практический журнал для врачей и деловых кругов медицины*. — 2009. — N 1. — С. 57–59.
5. Державний реєстр лікарських засобів України. Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/>

УДК 339.13.017

ДОСЛІДЖЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА НАСЕЛЕННЯ ЩОДО ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ПЕЧІНКИ

Дорохова Л.П., Бакаєва А.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях печінки, є достатньо популярною фармакотерапевтичною групою серед населення і професіоналів охорони здоров'я [1]. Дослідження щодо цієї групи лікарських препаратів проводилися багатьма науковцями у різні періоди часу [2-5]. Препарати мають значну частку в аптечному асортименті. Значна частка лікарських препаратів групи є такими, що відпускаються без рецепта лікаря, а отже, споживачі можуть самостійно приймати рішення щодо покупки. При цьому фармацевтичні фахівці можуть безпосередньо впливати на процес покупки, на усвідомлення споживачем відповідального рішення щодо придбання того чи іншого препарату. Вивчення обізнаності фармацевтичних працівників та населення, проведення маркетингових досліджень, спрямованих на вивчення споживчої поведінки, факторів, що впливають на вибір препаратів